

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

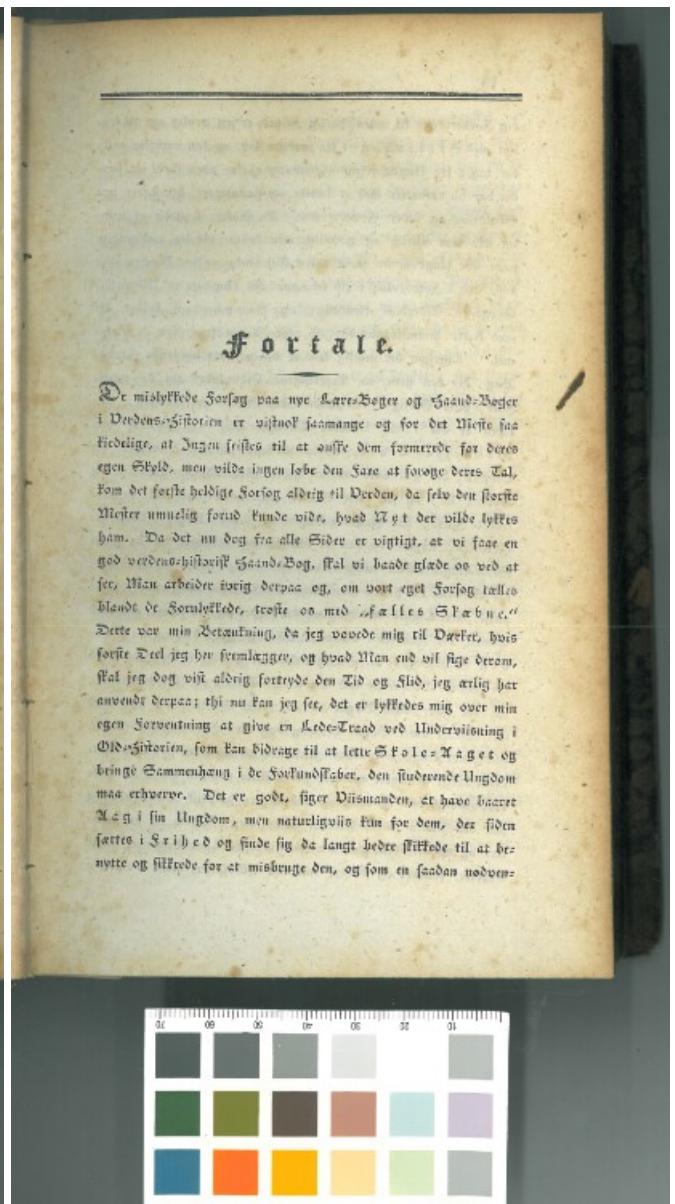
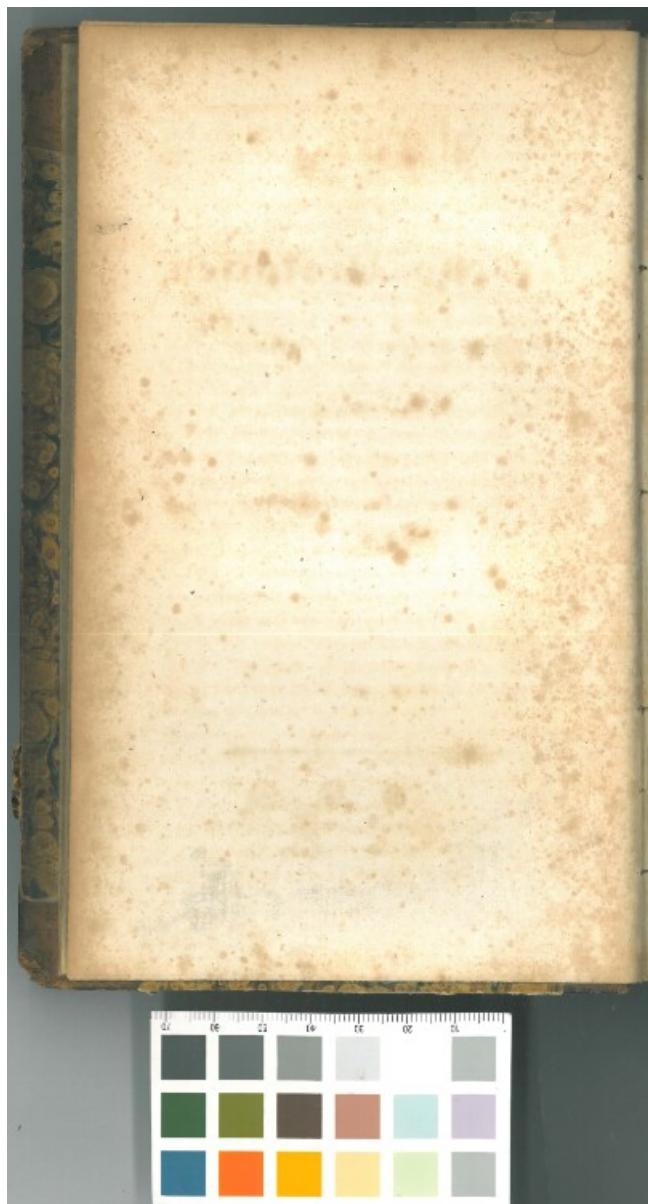
Titel: Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. I. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm585/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

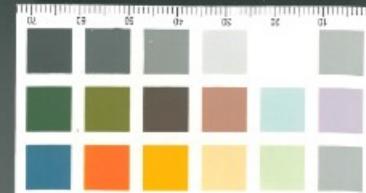

De mistykkede Hørsag var nye Lære-Bøger og Saand-Bøger i Veden-Sætorien er vistnok saamange og for det Meste ha-
fiedelige, at Ingen sørtes til at sætte dem formerede for deces
egen Skuld, men vilde ingen løbe den fare at foruge deres Tal,
som det første holdige Hørsag aldrig til Veden, da selv den sterkste
Mester umulig forud kunde vide, hvad Lyt der vilde lykkes
ham. Da det nu dog fra alle Sider er vigtigt, at vi faae en
god vedenmæssighed i Saands-Bog, skal vi haade glæde os ved at
se, Man arbeide iwig derpaa eg, om voxt eget Hørsag skulle
blende de Fortykkede, troste os med Hassles Skatne.
Dette var min Beauftrugtning, da jeg voroede mig til Ørster, hvos
første Del jeg hør fremlagges, og hvad Man end vil sige derom,
skal jeg dog vik aldrig fortryde den Tid og Flid, jeg arlig har
anvendt derpaa; thi nu kan jeg se, det er lykkes mig over min
egen Forventning at give en Lære-Traad ved Undervisning i
Old-Sætorien, som kan bideage til at lettet Skole-Agnet og
bringe Sammenhæng i de Hækundskaber, den studerende Ungdom
maa erhverve. Det er godt, figer Væsentlunden, at have haare
Aeg i sin Ungdom, men naturligvis kan for dem, der siden
satte i Skuled og finde sig da langt bedre stikkede til at be-
nytte og tilkede for at misbruge den, og som en saadan nödver-

dig forberedelse til videnkabelig Freihed er jeg venlig og vel ført
ligt med Stole-Læg i fra forrum Tid, og den umulig onse,
det taget fra Ungdommens Høved og Hals, uden fordi jeg ser,
det her nu ombyttes med et lettere og gavnligere, der bæres på
Skuldrene og lader Hovedet frit. En sådann Lædelse er nemlig
ikke blot mulig og gavnlig, men den er aldeles nødvendig,
når ikke Ungdommen snart enten skal sende under Byrden eller
læse den i Fortvolskse; thi selv paa vor Ungdom er Menneske-
Slægtens Alderdom blandelig, og Propheten kalder det
med Rett himmelabende „at gøre Alaget suare for en Sam-
mel.“ Egentlig det nemlig kun er den verdens-historiske Haands-
Bog, der kan give os Erfaringens Vidnesbyrd om de gamle
folk, hvis Sprug i den lærde Skole striben om Rangen, has
liden er det i alle Mæder Tilbage-Blik og Forstand paa
Menneskes-Kivet, altsaa verdens-historisk Kundeblad og
Vidssab, der skal lære os at giøre Stole-Alaget gavnlig og
Byrden let, og se dette Stade forsonen vi med alle dems
lykkelede Forseg paa Haand-Boger og Late-Boger i Verdens-
Historien, uagtet de for et Vækst har bidraget til at giøre
Stole-Alaget endnu tungere, end den var i vor Faderes Dage,
for alle dem, der havde mere Menneske-Forstand end Gest-Hukem-
melse, mere Lighed med fuglen, der synder sig ved Kivet, end med
Ormen, der syadder i Graven, Tids og Sandlings: Gra-
ven (Nar-Bogen) er nemlig endnu et præligere Øpholds-Sæd
for levende Mænnerne end Sprug: Graeven (Grammarken),
saar det maa være Bog-Orme af høste Skurke, der med Lyft
Sal opslaae deres Royal der, eg dog blev Fordringerne til den
studerende Ungdom i denne husejende gennem det sidste Aarhun-
drede langt strængere end for, fordi Man var den ene Side fulde
Nødvendigheden af mere og ordentligere historisk Kundeblad, og
paa den Auden foudes selv at blive mere ufuldtidt til at hand-
tere og meddele dan, saa de myste historiske Late-Boger er langt
mørkere, svartere og dødtere end den Allersorteste, som Caxion

stod og Melanchthon udgav i det seqkende Aarhun-
drede. Denne Caxions Bog, der snart blev fordanstet, og
hvortil Ungdommens verdens-historiske Kundeblad gennem to Aars
hundredre omrent var indskrænket, findes nu kun af Ha og er
langt kun nævnet med Spot; men den var desvært et anderledes god historisk „Bonne-Lædom“ end hvad der i Tidens Læb
har fortægtet da; thi daade var den kort og løselig og gav et
vel knapt men let og i Gunden egenrigt Visus-Blik af Old-Tidens
og Middel-Aldervens Stats-Historie. Old-Tidens
Hoved-Begivenheder var nemlig henført til de hædrede fire
Monarchier (Det Assyriske, Persiske, Makedonske og Romers-
ke), og Middel-Aldervens var paa en Maade knyttede til „det helle-
lige Romerske Rige“ som vikelig i Verzel-Virkning mod Proces-
Dommet hældede Hoved-Rollen paa den store Skue-Plads, sac
Skulder-Trækkene over den i det Aarhundrede, da Man
aukenhul hældte ud eller ind i Universal-Historien, reiste
sig ofteulig kun af den barnagtige Arshed og Ledte til al
„Bonne-Lædom“ som falder halvevne Skole-Drenge høist nar-
turalig og hæde dengang i alle Fog til Dagens Verden. Seraf
Kom da ogsaa det Aarhundrede, Tydskerne lyste over de „fire
Monarchier“, der havde det Uheld at staae i Bibelen
og maatte dorfor paa ingen Maade tales i Verdens-Historien,
findes Graek og Romerske ligesaavel som Elberne,
altsaa alle vores Hjemmels-Mænd, vidne, de har virkelig været til
i den gamle Verden og der udfoldt hele den statshistoriske Tid.
Saavide kom Tydskerne, da de ikke blot vilde var „fløget end
Daniel“ men vidé bedre Bekendt om Old-Tiden end alle Denes
egne Historie-Skrivere, og der første Skridt vi derfor nu maae
giøre for at nære Mælet, er da nødvendig et Tilbage-Skridt for
at komme paa den rette vej, hvad Man vel kan kalde et gæne
Krebs-Gang, men maa dog langt heller i Stolen have lidt Stem
af giøre, end i hele sit Liv stor Skade af at undlade. Dette
Tilbage-Skridt er nemlig af samme Slægt, som det der maa giør

res, naar Niðt er gaet ned ad en Høi paa den gale Side, hvor der er hævlet Døi eller Sti men Kun en uhøre kan Niðt med Thorne-Krat og Hauges-Dynd, hører Man frex finde, det var at kose Men meget for dyrt, om Man haardnækket vilde vogn sig ved at bælte Gøten igien, som Man havde vendt Ryggen. Saas snart jeg deraf, herover træd i de Aar tilbage, kastede mine Guine paa det splinterny Historiske Baat (Svom der Zit), saa jeg var Timen, det var med de „fire Monarchier“ eller rettere Verdens-Riger, Niðt maatte begynde, naar de Smoe Kilde komme rigtig ind i Historien; ind igienom Døren og ti „som Tyve og Rovere“ gennem Vanduer og Stoerstrem-Piber, og at det først ledes blev som en Leg for Døra at orientere sig i For-Tiden og Stats-Historien, ved blot at konturere de gamle Verdens-Riger og oplesse den Komiske Gaarde-Kunde. Da jeg desfor (1812) blev Historisk Lærer i det Schauboesske Institut, var det min første Omsorg at hjælpe mine unge Venner ud af det Chaos, hvori de ældre Saavel som de Nyere, de Glædige Saavel som de Døgne, uden Undtagelse befandt sig, og blont det naturligvis, dels ved mit egen Umodenhed og dels ved Mangl paa Hjelpes Midler, Kun halv vei i lykken, saa syrgte jeg dog ikke for at modsiges af Med-Viderne, naar jeg forsikrede, det lykkedes mig først at give dem lange andreledes Lov og Lyk i Old-Historien, end da forhen havde, hvortof nødvendig hos alle de Liv i Lig e opkumt Lyst til at lærde den noede, og jeg er gaast vis paa, de ligefavnel som jeg, endnu med Formelle mindes de Tamer, da vi stegede at sætte os ind i det store Levnads-Lob, vi varlig med alle folgende Slagter varre fuldede til at fortære, og næste da festens glorie on lidt Umage for at kende, hvom der da fra den Tid har findt saavel mit Greb paa historisk Undervisning, som mit Ande paa en høje og højlig Greund-Bog, med Saigtelse for Ebæerne, Kærlighed til Græberne og Thad til Komene, vil ligesænkle kæste sig over nærværende Skrifst, som over den lillebitte „Historiske Vær-

nes-Lærdom“ jeg for fem Aar siden gav at begynde med, men Den vil sugeere under dem over, at jeg saa længe har rovet med, efter Eone, at afsjæle et Savn, jeg saa tilelig følde og måtte meget heller for tyve end for fem Aar siden begyndt at ræde Bod paa, da Teden er kostbar og hundrede Smoe-Hil i det Kun-kalte er ingen Ting mod et stort Min-Greb i det Helle. Det var også viekelig min Agt at udgive den Bonnes-Lærdom, jeg med Hjeld hævede hæng ved Undervisningen, men den blev ved en salgsom Forvandling til det „Korte Begreb af Verdens-Kroniken i Sammenhæng“, som for tyve Aar siden gjorde en vis Opsigt i vor Literatur, men fous ei at have haft mindste Indsydelse paa de mange historiske Læges-Bøger, vi siden hjemmedes med, og er nu vel saa uafse adles glemt. Sværledes jeg kom til dette historiske Almoebl, som de lovelige Recensenter ventelig kun af Svæghed i Moders-Maalet kaldte et Miss-Histor, hvor ikke til denne siden hørte, men til min Læroms-Bestrydelse, da min Skrif bestandig har været et vel mædelig corrigert men derfor just des troede Aftryk af mit Liv; men Bogens Hoved-Hil lære, saavidt jeg kan finne, ingenlunde i dens Indhold, men i dens ene samme Stilling, da den, for at komme pas sin rette Hjelde, forsudtse ei alene den Historiske Bonnes-Lærdom men ogsaa den Saand-Bog i Stats-Historien, vi fatterede. Det indsaat jeg ogsaa meget snart og gjorde (1814) et Forsøg paa at leve en stats-historisk Saand-Bog, men som aldeles mislykkes og betog mig for mange Aar Modet til at vove et Nytt thi min „Udsigt over Verdens-Kroniken“ (1817) var han Studier især til den Tydne Literatur-Historie, som vel kunde fortjent lidt Opmaerk somhed, men hørde dog til de Frihanda-Tegninger, Man maa være hjemme i Historien for med Farde at hænge. Hvem der for Resten viender hint mislykkede Forsøg, der kan gaaer til den Babyloniske Udlændighed, og sammenligner det med nærværende Bog, vil lettelig forstå mig, naar jeg siger: de forholde sig til hinanden omrent som den Ebæiske og den Græske Be-

tegning af Menneske-Livet og Historien, men jeg maa selv tilføje, at jeg nu foretrækker den Græske til Skole-Bog, ikke fordi det er mig enten den højeste eller den næreste, men fordi det er den Bedste, der paa vores nærværende Stade lader sig videnstabelig grundfæste og gennemføre. Den Mofaistiske Christelige Anhæftet af Livet, i alle sine Berninger og alle sine Hertinger, er mig nemlig, nu som før, den næreste Gudsomlig Sand og eviggiældende, mens jeg har estrehaanden lært et stielne Skrift mellem Kirke og Skole, Tro og Vidstab, Timeligt og Ewigt, og indseet klart, at ligesaa levestrig som den Christne Kirke maa tilhængende ethvert Høreg af Stat og Stole paa at omdanne den efter Tykke, ligesaa overrettig er den til at paneude enten Stat eller Skole en færdig Stiftelse. Om der nogensinde vil lykkes mig at gjøre det ligesaa Kav for mine Landsmænd, hvilken vil signat Ting det er, saaledes at slippe ud af det Tyske-Dedemens Chaos, hvori vi gennem mange Aarhunderder har befundet os, er vist not et stort Spørgsmål, men at jeg skal gløre mit Bedste der til, er aldeles vist, og jeg har i det Mindste selv vundet Andels-Selvhed til at betrætte og behandle Dedem-Historien med al den Upartisindhed, Menneskeskærs Landen, uden at nægte og giendrive sig selv, kan vise, og med det stædige Grøn paa Livet, som er Tidens Tare, Selv i Tydskland er Man endelig kommet efter, at Frihænds-Tigningen af Mennesket, og i det Gele af Landens Verden, sovare i Lusten, og at enhver forsværlig Tanke-Gang maa være bøgger paa sille Riedens-Gierningerne i den virkelige Verden, og da det universtelle Præg, den ny Videnstabelighed, ved Tydskernes Speculationer, her vundet, først os fra den Engelske Indstankning i Genfænde til Tid og Sted, saa er det umegeligt Tidens Tare, at alle de store Riedens-Gierninger i Menneskes-Blægtenes Levnets-kob komme fra klugdommen af til at fræse os klart og levende for Øje, men derstil er en Saad-Bog nødvendig, hvori det Universelle saavidt

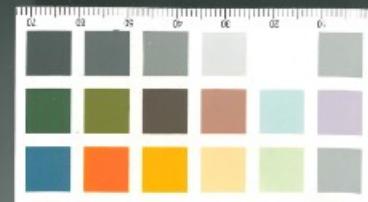
mueligt er udhævret fra det Specielle, og Hjemmelæn, vi har for Enhver af de store Riedens-Gierninger, omhyggelig angivet. Hvindte vi nu, at i Stats-Historien er de Borgerlige Selskaber, i Kirke-Historien de forstærkede Troens-Samfund og i Skole-Historien de berømte Skrifter de store Riedens-Gierninger, da ses vi svært, at Stats-Historien maa være Grundet Volden, fordi både de store Begivenheder i den er mest uundstelige og Sammen-Hængen mest idænfeldende. Det er altsaa med Bild, jeg, i Saads-Bogen har fortigget Alle hvad der ikke hæder for og hændeligt Indstykkelse var det Borgerlige Selskab, eller Sammes Historie, og at jeg næsten udelukkende har holdt mig til Bibler, Græker og Romere, som de enste Folk i Old-Verden vi egentlig kan lære at kende og hvis Virkning paa de følgende Slagter er aldeles overværende. Månge vil sagtens finde, at jeg har slæbet Brasene formegen Opmaerkomhed, men det maa jeg ikke ande, da det ei alene er vist, at De gennem Christendommen har havt uberegtig Indstykkelse paa hele Menneskelæs-Livet, folgelig også var det Borgerlige Selskab, i den ny Verden maa også, at Deres Historie sættes tilbage i en Tid, vi kun drigiemmen kan lære at kende. Paa den anden Side vil Man tankes synes, at jeg har været for knap mod Romerne, thi vi er alle opvokset i Deres Skole og ved, at vilde ikke noies med Mindre end hele Verden og kras ved Dens høje Opmaerkomhed; men det er tungt nok, at Deres Historie, næget al min Modstand, her indtaget en Tredje-DEL af Bogen, og hvorledes det gik til, at de indtog hele den gamle Verden, og afvæng os derved den Opmaerkomhed, vi nodig fraude dem, har jeg ikke sparet nogen Umage for at oplyse efter de bedste Bilder.

Served erindres jeg dels om mit Løfte at bruge de bedste Bilder og dels om mine til Historien fæerde Betragtninger, og om begge Dele vil jeg stive til mine Læsere med

al den Aabenhjertighed, hvorfaf jeg ved, min Skrifte ligefra Besyndelsen har haaret og haaber, den til Ander skal have Præg; thi saamange Ubehageligheder, den end saugt udsæter Studenten for, gavner den ham dog selv i Tidens Langde og bidrager til at give Stilen en Friskhed og Livelighed, uden hvilken der vel kan vindes nogen Berommelst men aldrig udrettes noget Stort, og at det er noget Stort, jeg som Student skiller efter, hvorefter han eller vil jeg sagte, hvad enten det saa naeres eller ikke. Med Pennen at meddele mine Lands-Mænd den omfattende, universale historiske Udsigt over Menneske-Livet, i alle sine store Ræninge og Forhold, og i Dets vidunderlig sammenhængende Udsilling gennem Alt-Forfunder, en Udsige, der hører til det store Norske distrikts Arv og Gods, jeg saare nødig vilde være en om, det har jeg allig prøvet paa, og været nævnt ved at fortovole over, at det, trods al Kraft, Anstrengelse gennem en Kælle af Alt, alt ikke vilde lykke; men Man man desfor ingehunde troe, at denne Haand-Bog endnu er et fortovolt Forfog på det Samme. Nej, jeg har lært at finde den himmelskelse Fortskiel mellem det virkelige Ør d i Munden og den blottede Slygge deras af paa Papiret, saa min Hensigt med Haands-Bogen er ene og aleine at udhæve og fremhælle de store Kiends-Givninge, hvorefter enhver historist Anstælse, altsaa ogsaa min, skal hidommes, overladende det rolig til Skaben, hvorevidt Anstælsen skal komme til Orde eller ikke. Svad vi desfor en taadelig god Haands-Bog i Verdens-Historien, eller kundt jeg fåce en Anden til at skrive den, da bengte jeg langt heller Pen og Tid til andre Ting, og vilde egte Bogen for saamægt bedre, som Den, uden Tab af Kværlighed, havde flere Beragningerne, hvilke det hertil skal gaaeste overladdes til Læseren at giøre; men da jeg nu ingen Unds vidste til en saadan Haands-Bog uden at skrive den selv, saa gav jeg mit Bedste og maa overlade det til Læseren, om han vil talke eller skose mig desfor. Svad der nemlig maatte falde enhver Student venskabeligt at forberede sig ved et omfattende Billed-

Skrift og afholde sig fra alle umodvendige Bemærkninger, der var mig aldeles umueligt. Selv Johannes Müller, den dygtigste Mand, der har levet til at stønke os en gyldig Haands-Bog i Verdens-Historien, kom ille videre end til i Haands-Skrift at estetude et Udkast derifra hans imødne Tid, og en Sammling af tilhørende Excerpter, som Man ei har været nog aller gomildt nok til at vide os, og han raisoneerer cabenbar lange mere end han fortaller! Hvorledes skulde da jeg, med mit forboldos vise ubetydelige Kiendslab til Billederne, med langt større Forklarlighed set Anstælsen og med den Hædighed paa Alt head jeg fortægte mig, hvoremed Man i Studie-Kunst immer fører Fare for at forstyrre sig, hvorledes skulde jeg enten kunne udskaffe Billedene, eller skrive højtiden ved at lade Betragtingerne syde ind, selv hvor jeg, som Læser, ønskede dem udeladt! Bogen er desfor langt fra at være så god, som jeg ønskede mine Læsere den, men den er til sit Brug meget bedre end de, der kan sammenlignes med, og alle dens Lyder og Mangler kan ei gøre mindste Skade, da den er gaafste vist at Man saare ingen Aand af Boger, men læse dem med den Man har, og da der jo ikke ikke har nogen Mod, at den blive canoniseret i den leerde Verden. Til sit Brug, siger jeg, er Bogen forholdsvis god, thi den skal ingen Lære-Bog og intet Lexikon være, man en Læse-Bog, hvori de, der har den „Historiske Domes Landom“ og „Kronik-Rimme“ inde, finde tydelige Omrørs af Historie-Historiens forenede Kiends-Givninger og Sammenhæng til Hoved-Billedene, saa en dælig Lære med Lethed kan finde hjems mellem og sehværer alt opfisste sin Kiendslab til den mundtlige Meddelelse, der ene kan giøre Undervisningen frugtbart. Har jeg desfor blot med nogenlunde Sløffomhed udskrevet de første Begivenheder, med nogenlunde Held opfører Sammenhæng og expliker Stilen, og i det hele gaaer tilsvarende mod den Allighed og Sandighed, der er Historie-Skriftens uestergivelige Skyldighed, da

XII

her jeg ingen Utsk fortjent, om Man saa end beviser, at Bogen har mange Hul og kan ved mere Ester-Tanke og grundigere Kilder Studium blive tuftet Gangen bedre; thi at Sejlene maae blive rets rede og Bogen mangfoldig forbedret, døfter Ingen ivrigere end jeg, og at den maatte fritses, for den kunde rettes og forbedres, det giver Sonnensten.

Hvad nu i Saerdeleshed **Goved-Billederne** angaaer, da vil Ingen kunne nægge at de for Old-Tidens Historie er det Gamle Testamente, Herodot og Polyb, Diodor og Plutark, og hvor langt jeg end er fra at have udromt dem, vil Man dog let kunne overbevise sig om, at jeg har læst dem med Gud og Esterkante, han maa jeg bemærke, at jeg næsten udelukkende har fulgt „de Salofherde“ ikke som ufuldtale i mine Øine, men som de dygtigste Embraiske Volke, jeg hørte, og som de, der desuden havde aldrig Saand-Skrifter hos sig, end vi kan roste os af.

Om **Betrægtningerne** vil jeg nu sige, at Undsal af dem, nemlig Stemplingen af Elværenne som Kirkes Folket, Grækerne som Stats-Folket og Romerne som Rigss-Folker, er, efter mine Tanke, ligefazt noderndige Del af Saand-Bogen, som Oplysningen af de historiske Kildes Beståenhed, men at Resten, blomst subjektiv noderndig for Lighedens Skyld, maaeste heller maatte være hørt, ikke fordi de jo, efter min fuldstede Overbevisning, er velgrundede, men fordi de lettelig kunde de Unge mere end de gravne dem, og Kildes sommelighed er et Skært, hvorpaa den bedste Undervisning strander. Jeg har derfor stucht, saavidt muligt, at sætte dem for sig selv, hvor de nemt kan overspringes.

Hvad endelig **Stilen** angaaer, da hav jeg vel stræbt at glorie den haarde sydlig og livlig, men og flydende, men jeg føler nok, den desvagt har mange Knorter, Brost og Bræk, og det

XIII

trofter mig alt ifølge, at Man er vant til Døren, især i de Saands Boger, hvor Bilder bemyttet thi haardt hjælper den Undskyldning **Læseren!** Det Eneste, det trofter mig er da den Besværelse, at jeg sjeldneller aldri har stummet over Bogen, mens jeg læser den, og harabet desver Læseren ei heller skal sove ind over den, om han end engang imellem fritses til at gøre, og i saa Falder ventet jeg Tidspunktet, i Betragtning af de store Vanskeligheder, det virkelig har, alt ifølge at lade Læseren mørke, at Man, haard under et secundant Arbeide vel er mundgædeligt, thi haarde har løst sig træt og freget sig mat.

Vilde mine Saands-Værk nærmere tage i Betragtning, hvad en saadan Saand-Bog kan og maae lede til, end haard den i sig selv allerede er, og mere berørke, hvad der var mig, med min Natur, Tro, Anførelse og Oprebrounsing, muligt, end hvad Man kunde ønske, da vilde det være mig en stor Opmuntring til det store Arbeide, jeg haardt med Gud før mig i Middel-Aldertens Historie, men som jeg dog nedsig vilde afstrække fra, da det er klart, Man findes aldri god, videnstabelig at fortælle den Universal-Historiske Biografi gennem Middel-Aldertens Labyrinthter, derfor ikke en Poetisk Natur vorer sig dorind og udspiller Lejligheden. Ni Jucre af alt Saandt kan forsonede „stive Latinere“ enten med mig eller mit Bogen, det vied yff nok, thi de kunde ingen Billighed uden „Romere-Kettens“ og Satte ingen Historie uden Romos og Lazariniets, men til dem har jeg en anden Bon, nemlig at de forst og fremmer vil prøve deres Styrke og kiple deres Mod paa den simple historiske Sandhed, at **Gækernes** nærade Thois den af deres Udvikling uden at glorie en eneste „Latinistisk Stil“ alle engang at riste i den „Latinistiske Grammatik“, men at Romerne derimod, findes de haarde talde og lævet meget bedre Latin end Nogen af alle vores Philologer, dog maatte glosse mange Große Stile, for de slap ud af Barbariet og nærede

dog aldrig Grækenen. Høref folger nemlig, i mine Øyne, for
lejlart, at han vidt som Grækerne kom, han Man komme
ude at giøre Karin's Stil, og at vil Man videre, bliver
den ikke Ven, han skal Man giøre den, maa det aabenbar blot
vare af Trang eller for Morsfabet Skyld, og da Komme, Gud
ske Lov, har afhævet og Morsfabet nejpe opniet Hedsomme-
ligheden, ter jeg naf heade at overleve de Latinske Stilez
Bøyer blandt Folk af den Danske Tonge!

September 1833.

Nettelefer.

- 5. 50 4. 31. den jo mante sollte bort,
- 237 — 8 Hjørman og Witten,
- 244 — 16 9 lot om Djævelstabel,
- 262 — 4 højt højstigt,
- 303 — 9 derfor er vi nære Paa,
- 312 — 12 3. Kolonne,
- 403 — 6 Øerne efter Poros,
- 477 — 25 Folksagot 16 m.
- 611 — 22 8. minnegods mod Quæst,
- 623 — 1 m i d. Grænshøje,
- 646 — 29 i Brundts voldstilleling,
- 654 — 33 2. præc. enbælt,
- 655 — 13 højt Hjørvene gjorde.

De mindre fasthæfte Stileton er hittet og her summet til at
præc. hæftingal, men da jeg anter dem for blottet Værelse Zegn,
der omrent måde være overflødige for dem, der skal kunne have øjes
gen med Høste, findes jeg det vel ærgerligt at sige, men et neden-
ligt at tolde dem.

